

Begeleidende nota PIV3

WINDPROJECT VOLVO TRUCKS, Gent

mei 2026

ALGEMENE PROJECTGEGEVENS

Dossiernummer & onderwerp	OMV referentie 2025094553 Wijziging projectinhoud Windproject Volvo Trucks
Opdrachtgever	Eneco Wind Belgium Battelsesteenweg 455i B-2800 Mechelen
Algemeen Encon	Encon – Contactpersoon Kieleberg 41 B-3740 Bilzen www.encon.eu Tel: +32(0)89.410.820 E-mail: info@encon.eu
Contactpersoon Encon	Bjarne Van Hooff ☎: 0471/70.07.81 @: bjarne.vanhooff@encon.eu
Nieuwe projectinhoudversie	PIV3
Opgemaakt op	4/05/2026

1 INLEIDING

Als reactie op enkele van de uitgebrachte adviezen en in afstemming met Agentschap Natuur & Bos (ANB) wenst Eneco Wind Belgium een gewijzigde projectinhoudversie over te maken.

Concreet werden volgende elementen gewijzigd in de nieuwe projectinhoudversie (PIV3):

- Natuurstudie: toevoegen van de 3 ontbrekende bijlagen aan de natuurstudie en enkele aanvullingen op basis van het advies van ANB
- Lokalisatienota: aanvullingen werden grijs gemarkeerd
 - verduidelijking van de impact van de windturbines op de stockagezone voor trucks op basis van advies Stad Gent
 - Actualisatie van het decreet i.k.v. RED III
 - verduidelijkingen en aanvullingen op basis van enkele bezwaarschriften
- Machtiging Polder Moervaart en Zuidlede werd toegevoegd aan Projectinformatie op het omgevingsloket
- Stedenbouwkundige handeling R02:
 - Reliëfwijziging ten behoeve van de infiltratie voor WTN2 werd gewijzigd om onnodige uitgravingen van de bodem te vermijden
 - De plannenset, beschrijvende nota (B26) en de lokalisatienota werden hierop aangepast.

Verder wordt deze begeleidende nota toegevoegd aan het dossier. In onderhavige nota wordt ook reactie gegeven op enkele van de uitgebrachte bezwaren.

2 BESPREKING ONTVANGEN ADVIEZEN

Ontvangen adviezen (d.d. 24/04/2026).

- Agentschap Natuur & Bos → Ongunstig
- Defensie → Gunstig met voorwaarden
- FOD Mobiliteit (DGLV) → Gunstig (mits naleven voorwaarden)
- Dienst VR → Gunstig
- Elia → Gunstig met voorwaarden
- Gemeente Gent → Gunstig onder voorwaarden

Ontbrekende adviezen bij opmaak van deze nota:

- Departement Omgeving, Milieu
- Departement Omgeving, Ruimtelijke Ordening
- Skeyes
- Polder Moervaart en Zuidlede
- Vlaams Energie- en KlimaatAgentschap (VEKA)
- Agentschap Wegen en Verkeer → niet aangestuurd

Eneco Wind Belgium neemt akte van de ontvangen adviezen. In navolging van de adviezen werden enkele acties genomen. Er wordt reactie gegeven op enkele passages uit het advies van Defensie, ANB en Stad Gent omtrent de gemaakte aanvullingen van het dossier.

3 REACTIE OP ADVIEZEN

3.1 ANB

Het Agentschap voor Natuur & Bos bracht op 5 maart 2026 een ongunstig advies uit op PIV2, aangezien de bijlagen bij de natuurstudie ontbraken. In het advies (d.d. 5 maart 2026) wordt hierover het volgende gesteld:

- 1) *De Gentse haven- en kanaalzone is een belangrijk slaap- en pleistergebied voor meeuwen. Een belangrijke (cumulatieve) effectgroep is de mortaliteit door aanvaring. Dit werd onderzocht door het uitvoeren van tellingen en een berekening van de mortaliteit met het Band-model cf. De INBO leidraad. Behoudens vergissing konden de telrapporten niet in het dossier worden teruggevonden. Ook de berekeningen via het SNH model van Band worden niet duidelijk weergegeven. Dit dient nog te worden aangevuld om het dossier ten volle te kunnen beoordelen.*

In afwachting van de telrapporten en de details van de berekeningen betreffende mortaliteit van vogels door aanvaringen, beschikt het ANB over onvoldoende info om het dossier te kunnen beoordelen, en dient er vanuit het voorzorgsprincipe een ongunstig advies te worden gegeven.

Verder vermeldt het advies nog volgende vragen:

- 2) *Op basis van de natuurtoets heeft het ANB ook nog de volgende vragen:*
 - *Het SNH-band model gaat uit dat er bij de getelde data geen turbines aanwezig zijn. Hier zijn er wél turbines aanwezig, dus hebben de geobserveerde individuen hun gedrag hieraan al aangepast. De typisch gehanteerde uitwijkpercentages kunnen dus eigenlijk niet gebruikt worden. Hoe werd hiermee omgegaan?*
 - *De natuurtoets mist specifieke bronvermelding bij het gebruik van bepaalde parameters, zoals de populatiegroottes. Dit moet nog worden aangevuld.*
 - *Er wordt bij de mortaliteitsberekening enkel een noord-zuid vliegroute weerhouden, maar op figuur 13 is er ook veel west-oost beweging te zien. Het is niet duidelijk of de west-oost vliegende*

dieren binnen het risicovenster ook werden meegenomen in de berekeningen. Eigenlijk dienen alle dieren van een soort – ongeacht de vliegrichting- die binnen het risicovenster vliegen, te worden meegenomen in de berekeningen.

Repliek Aanvrager

1) Door erkend deskundige Mico-effect werd een natuurstudie opgemaakt, deze natuurstudie werd in PIV2 toegevoegd aan het omgevingsloket als Bijlage 3 aan de lokalisatienota. In de natuurstudie worden de effecten van het windproject beoordeeld. De deskundige baseerde zich in de effectbeoordeling onder andere op de uitgevoerde inventarisaties voor vleermuizen en vogels (Bijlage 1 en Bijlage 3) en voerde een kwantitatieve analyse uit ter bepaling van het aantal aanvaringsslachtoffers (Bijlage 2). De samenvatting, beoordeling en conclusies van deze bijlagen zijn terug te vinden in de natuurstudie, echter ontbraken de bijlagen in de versie die werd opgeslagen in het loket.

Het betreft volgende bijlagen:

- Bijlage 1: Vleermuizenonderzoek
- Bijlage 2: Berekeningen mortaliteit
- Bijlage 3: Vogeltellingen Sweco

In het loket werd in PIV3 een nieuwe versie van de natuurstudie opgeladen inclusief de 3 bovenstaande bijlagen, de conclusies en effectbeoordeling wijzigen niet. Op basis van PIV3 is een volledige beoordeling van het dossier door het Agentschap voor Natuur & Bos mogelijk.

2) Door de natuurdeskundige werd bijkomende verduidelijking toegevoegd aan de natuurstudie op basis van de geformuleerde vragen. De toegevoegde verduidelijkingen zijn in het grijs geaccentueerd. Het betreffen louter tekstuele verduidelijkingen, de conclusies van de studie wijzigen niet.

Hieronder wordt een samenvatting gegeven:

- Deze uitwijkpercentages kunnen ook gehanteerd worden wanneer reeds bestaande turbines aanwezig zijn bij de tellingen. Zoals Whittfield & Uruhart (2015)¹ al aanhaalden, worden de uitwijkpercentages immers bepaald in onderzoeken ter hoogte van bestaande windparken. In werkelijkheid geven ze dus enkel de micro-uitwijking weer en vormen ze een onderschatting van de uitwijking indien ook rekening gehouden zou worden met meso- en macro-uitwijking.
- slaapplaatstellingen werden opgevraagd bij het INBO
- alle dieren die een relevante route gebruiken binnen de risicozone werden meegenomen in de analyse, ongeacht de vliegrichting. De vliegbewegingen in noordwest-zuidoostelijke richting bevinden zich ten noorden van de geplande turbines en niet in de risicozone.

De aanvrager verzoekt het ANB dan ook om de nieuwe versie van de natuurstudie inclusief aanvullingen en bijlagen mee te nemen in een nieuwe beoordeling.

¹ Whittfield, D.P. & Uruhart, B. 2015. Deriving an avoidance rate for swans suitable for onshore wind farm collision risk modelling. Natural Research Information Note 6. Natural Research Ltd, Banchory, UK

3.2 DEFENSIE

Defensie bracht op 12 maart 2026 een gunstig advies onder voorwaarden uit op PIV2. In het advies wordt het volgende vermeld:

Defensie geeft een gunstig advies en legt geen bijkomende maatregelen op, maar met een aanbeveling voor oplossing YYY (200m).

Repliek Aanvrager

In de lokalisatienota wordt in tabel 4 een overzicht gegeven van de windturbinekaracteristieken waaraan de finale windturbine zal voldoen. Op basis van de minimale en maximale karakteristieken werden de worst case parameters bepaald voor de verschillende deelstudies. Voor de radarstudie zijn de tiphoogte en rotordiameter van belang. In de radarstudie werden 2 'oplossingen' uitgerekend: een oplossing XXX voor een windturbine met de maximale tiphoogte van 225 m en maximale rotordiameter van 175 m en een oplossing YYY voor een windturbine met de minimale tiphoogte van 200 m en minimale rotordiameter van 112 m. Op basis van deze 2 oplossingen besluit de radarstudie dat alle windturbines met dimensies die vallen binnen de range die opgenomen is in tabel 4 geen significante impact zullen hebben.

	Rotordiameter [m]	Masthoogte [m]	Tiphoogte [m]	Max. geluidsemissie [dB(A)]
Maximale afmetingen	175	145	225	107,8
Minimale afmetingen	160	112	200	nvt

Tabel 4: Overzicht mogelijke windturbinekaracteristieken

TYPE	Rotordiameter	Masthoogte	Tiphoogte	Mast laag	Mast hoog
XXX	175 m	max 145 m	max 225 m	8 m Φ max	6 m Φ max
YYY	160 m	max 112 m	max 200 m	8 m Φ max	6 m Φ max

Figuur 1: Overzicht mogelijke windturbinekaracteristieken zoals opgenomen in de lokalisatienota (boven) en de radarstudie (onder) in PIV2

In het kader van energetische maximalisatie moet gestreefd worden naar een optimale benutting van de beschikbare ruimte door een zo hoog mogelijk energetisch rendement te realiseren. Aangezien ook 'oplossing XXX' voldoet aan de voorwaarden van Defensie en deze windturbine zal leiden tot een hogere energieproductie, kan de aanvrager zich niet akkoord verklaren met de aanbeveling van defensie voor 'oplossing YYY' met de minimale tiphoogte.

De aanvrager vraagt dan ook om geen bijkomende voorwaarde op te nemen in de vergunning met betrekking tot de tiphoogte.

3.3 STAD GENT

Stad Gent bracht op 9 april 2026 een gunstig advies onder voorwaarden uit op PIV2. In het advies van Stad Gent worden enkele voorwaarden gesteld. De passages in deze voorwaarden waarmee de aanvrager niet akkoord kan gaan werden onderlijnd:

Voorwaarde 1A:

Artikel 2:

Verzoekt de Vlaamse Regering om volgende bijzondere milieuvoorwaarden op te nemen:

Geluid: WTN1: 103 dB(A) - WTN2: 104 dB(A)

De gebrideerde normen dienen toegepast worden in de avond, nacht en ook tijdens de dag in het weekend en op wettelijke feestdagen.

Repliek Aanvrager

De bijzondere milieuvoorwaarden zijn maatregelen die noodzakelijk zijn voor de bescherming van de mens en het milieu tegen onaanvaardbare risico's en hinder afkomstig van de exploitatie (OVD, Art. 73). Samenvattend kan gesteld worden dat op basis van het aanvraagdossier en de uitgevoerde studies geconcludeerd kan worden dat de hinder en de effecten op mens en milieu veroorzaakt door het aangevraagde project, mits naleving van de in het dossier voorgestelde maatregelen, tot een aanvaardbaar niveau kunnen worden beperkt. Er is bijgevolg geen noodzaak tot het opleggen van bijkomende voorwaarden.

1A) Er werd een geluidsstudie opgesteld waarin wordt getoetst aan de VLAREM richtwaarden voor windturbines. De aanvrager verklaart zich akkoord dat er bijzondere voorwaarden worden opgenomen in de vergunning met betrekking tot de bridage van het windturbinegeluid gedurende de avond en nacht. **Uit de geluidsstudie blijkt dat de VLAREM-richtwaarden voor geluid tijdens de dag zonder bridage worden gerespecteerd en dat er bijgevolg geen noodzaak bestaat om een bijzondere voorwaarde op te leggen gedurende de dag.** Gelet op de ligging van het project in industriegebied bestaat er evenmin enige noodzaak om bijzondere voorwaarden op te leggen die strenger zijn dan de richtwaarden uit VLAREM II.

Voorwaarde 1B:

De exploitant dient op aanvraag (binnen de 72 uur) de informatie over de effectieve slagschaduw per dag beschikbaar te stellen.

Repliek Aanvrager

De aanvrager engageert zich om zo snel als mogelijk de informatie aan te leveren. **Echter kan de aanvrager geen bindende termijnen vastleggen in de voorwaarden aangezien mogelijke feestperiodes of dergelijke meer hiermee kunnen interfereren.**

Voorwaarde 1C:

De exploitant stelt jaarlijks en per turbine een controlerapport op waar minstens de volgende gegevens terug te vinden zijn:

- aanduiding van de slagschaduwgevoelige objecten en hun lambert coördinaten*
- overzicht van effectieve slagschaduw per slagschaduwgevoelig object (binnen contour van vier uur verwachte slagschaduw per jaar)*
- overzicht van eventueel genomen remediërende maatregelen- periodes dat de turbine stilgestaan heeft in kader van slagschaduwbeheersing.*

Repliek Aanvrager

Conform VLAREM stelt de exploitant minstens de eerste twee exploitatiejaren een controlerapport op. Dat controlerapport vermeldt ten minste hoeveel effectieve slagschaduw elk relevant slagschaduwgevoelig object binnen de contour van vier uur verwachte slagschaduw per jaar heeft getroffen en welke remediërende maatregelen eventueel zijn genomen.

Voorwaarde 2:

Verder vermeldt het advies ook een opmerking die in PIV3 is verwerkt in de lokalisatienota:

De afbraak van de 3 windturbines en het plaatsen van 2 nieuwe windturbines hebben wel impact op het parkeren. Eén van de te verwijderen windturbines staat in een parkeerzone, waardoor er parkeerruimte vrij komt. De 2 nieuwe windturbines komen in een bestaande parking te staan, waardoor er parkeerplaatsen verdwijnen. Er wordt niet vermeld in het dossier hoeveel parkeerplaatsen voor (afgewerkte) voertuigen er verdwijnen of waar deze gecompenseerd worden. Deze informatie zou eigenlijk in het dossier moeten opgenomen worden. Het is aan Volvo Trucks om hun eigen parkeerbehoefte te reorganiseren op eigen terrein. Het is altijd aangewezen om ook voor de woon-werkverplaatsingen te kijken met welke maatregelen de nodige parkeerruimte kan geoptimaliseerd/verkleind worden.

Repliek Aanvrager

De organisatie van parking bij Volvo Trucks is geen criterium in het kader van beoordeling onderhavige vergunningsaanvraag. Zoals terecht gesteld in het advies van de stad Gent is het aan Volvo Trucks zelf om zijn eigen parkeerbehoefte te reorganiseren. Dit staat buiten deze aanvraag. Zoals aangegeven in de lokalisatienota werd bij de bepaling van de detailinplanting rekening gehouden met de omliggende woningen en woongebieden, het advies van AWW, Defensie (NATO), Elia, Stad Gent én met de uitbreidingen en uiteraard ook impact op de activiteiten van Volvo Trucks.

Bij de toelichting van de optimalisatie van de projectzone (lokalisatienota, §6.3.2) werd voor de parking ter hoogte van WTN1 reeds het volgende gesteld in de lokalisatienota (PIV2):

In het masterplan van Volvo Trucks is een mogelijke uitbreiding voorzien van de gebouwen naar het zuiden, deze zone dient vrijgehouden te worden. De voorziene locatie van WTN1 is verenigbaar met het masterplan voor de volledige site en houdt rekening met de plannen voor de parking ten zuiden van de Volvolaan.

In hoofdstuk 11 (industrie, bedrijventerreinen) van de lokalisatienota wordt de verenigbaarheid met de bedrijfsactiviteiten, dus ook met het stockeren van de trucks ter hoogte van WTN2, gemotiveerd:

Bij de aangevraagde inplanting van de windturbines worden de huidige bedrijfsactiviteiten gewaarborgd en worden toekomstige bedrijfsactiviteiten niet gehypothecerd. De inplanting van de windturbines houdt rekening met de plannen van Volvo Trucks voor de toekomstige ontwikkeling van het perceel.

Aangezien er nog geen zekerheid is over deze plannen en verdere ontwikkeling, is het niet mogelijk vandaag meer informatie aan te leveren. De windturbines staan aan de rand van de zones ingepland, waardoor de impact sowieso tot een minimum wordt beperkt. Over heel de site van Volvo Trucks kunnen ca. 2.000 trucks gestockeerd worden, zonder hiervoor parkeerplaatsen van werknemers of bezoekers af te nemen. Door de nieuwe windturbines zullen er worst-case bij een bovengrondse fundering 20 tot 25 plekken per turbine voor het stockeren van de trucks wegvallen. Dit aantal is echter beperkt t.o.v. het totaal aantal plaatsen op de site.

Zoals verder ook aangegeven in de lokalisatienota (§6.2.2) beslaat de industriezone een ruime oppervlakte (ca. 1.600.000 m²)² die recent door een RUP is uitgebreid en vandaag reeds in grote mate

² Op basis van de contouren en oppervlakte zoals aangegeven in de Laag 'Bedrijventerreinen OSLO, toestand 16/04/2026', beschikbaar en raadpleegbaar via Geopunt.

is ingevuld met industriële activiteiten (gebouwen, dienstwegen en parkeerplekken) en continu in uitbreiding is. De reeds ontwikkelde site van Volvo Trucks beslaat vandaag een oppervlakte van meer dan 770.000 m². Deze oppervlakte wordt hoofdzakelijk ingenomen door gebouwen, stockagezones voor trucks, parking voor medewerkers en bezoekers en tenslotte ook door dienstwegen. De 2 nieuwe windturbines worden gepland ter hoogte van de stockagezones voor trucks, net als 1 van de af te breken windturbines. De overige 2 af te breken windturbines bevinden zich ter hoogte van onverhard terrein, vlak naast een stockagezone voor trucks.

Met de afbraak van de 3 bestaande windturbines komt er ongeveer 730 m² (3 x 243 m²) aan oppervlakte beschikbaar. Rekening houdende met een mogelijk bovengrondse fundering van 28 m diameter, gaat er maximaal ca. 1.232 m² aan oppervlakte verloren ter hoogte van de stockagezone voor trucks. In totaal gaat er dus minder dan 0,5 % van de oppervlakte verloren die Volvo Trucks vandaag ter beschikking heeft voor haar activiteiten. De impact van de ruimte-inname door de windturbines is verwaarloosbaar ten opzichte van de schaal van het terrein en ten opzichte van de impact van de toekomstige uitbreidingen en ontwikkelingen.

In navolging van de opmerking in het advies werd er een paragraaf (in het grijs geaccentueerd) aangevuld in de lokalisatienota om de impact op parkeerplekken verder te duiden. De windturbines nemen geen ruimte in van parkeerplekken voor bezoekers of werknemers, maar worden wel voorzien ter hoogte van stockageruimte voor afgewerkte trucks. Zoals de motivatie in de lokalisatienota verduidelijkt, is de impact op de bedrijfsvoering van Volvo Trucks hiervan zeer beperkt.

3.4 AWW

Er werd opgemerkt dat er geen advies gevraagd werd aan AWW. Aangezien het project nabij de R4 gelegen is en een de aanvrager een afwijking heeft bekomen voor de ligging van het kabeltracé **verzoekt de aanvrager dat er tijdens de volgende adviesronde ook een advies opgevraagd wordt bij AWW.**

4 REPLIEK BEZWAREN INGEDIEND TIJDENS HET OPENBAAR ONDERZOEK

4.1 BEZWAARSCHRIFTEN OPENBAAR ONDERZOEK

Openbaar onderzoek: Er werden 454 bezwaarschriften ontvangen. Het advies van Stad Gent (d.d. 9 april 2026) vermeldt met betrekking tot de bezwaren het volgende:

In overleg met de GOA zal een aanvullend advies worden opgesteld, waarin de ingediende bezwaren en opmerkingen worden beoordeeld. Dit advies zal vervolgens worden nagestuurd.

De vergunningverlenende overheid staat in voor de behandeling van de bezwaren.

Tot op heden werd door de aanvrager nog geen aanvullend advies ontvangen. In afwachting van de behandeling van de bezwaren door de overheid vroeg de aanvrager in het kader van openbaarheid van bestuur inzage in de uitgebrachte bezwaren. In deze begeleidende nota wenst de aanvrager reeds reactie te geven op 2 van de ingediende bezwaren. Het betreft het bezwaar van Natuurpunt werkgroep Oud vliegveld en een bezwaar dat door een raadsman werd ingediend, vermoedelijk namens Goed Nabuurschap Oostakker (GNO vzw), een initiatief van buurtbewoners en vrijwilligers uit Oostakker en omliggende wijken. Voor een reactie op de overige bezwaren wenst de aanvrager te verwijzen naar de lokalisatienota, de studies en het omgevingsloket.

4.2 BEZWAAR NATUURPUNT WERKGROEP OUD VLEGVELD

Het bezwaar kan samengevat worden in 4 punten, namelijk:

- 1) Onjuiste communicatie en voldoet niet aan verplichtingen
- 2) Juridische onzekerheid VLAREM-II & geluid
- 3) Ontbrekende real-time monitoring
- 4) Effecten op natuur

Repliek Aanvrager

Deze bezwaren zijn ongegrond. Hieronder wordt repliek gegeven op enkele van de argumenten:

- 1) **Onjuiste communicatie en voldoet niet aan verplichtingen: communicatie, verontreinigingen, infrasoone geluid, leading edge erosie, alternatieven & locatiekeuze**

Repliek:

Ten eerste verwijst de aanvrager graag naar de lokalisatienota, beschrijvende nota, het loket, de website van Energent en de effectenstudies (natuur en bemaling). Hieronder wordt een niet limitatieve opsomming gegeven van de argumenten die al besproken zijn in het dossier:

- In hoofdstuk 21 van de lokalisatienota: communicatie - Alle informatie van de informatievergadering is nog steeds beschikbaar op de website van Energent. De aanvrager wenst te benadrukken dat er geen verplichting is voor een informatievergadering voor dit project. Het infomoment werd op eigen initiatief georganiseerd door de aanvrager Eneco, het betrokken bedrijf Volvo Trucks en Energent.
- Het is de aanvrager niet duidelijk wat er wordt verstaan onder PFAS-houdende coatings van de wieken. Erosie van de wieken is een effect dat zich in veel grotere mate voordoet bij windturbines op zee dan bij windturbines op land. Zoals aangegeven in de lokalisatienota worden er verder sowieso de nodige maatregelen opgenomen om de leading edge erosie tot een minimum te beperken, door het gebruik van een coating en periodiek en preventief onderhoud. De wieken van de windturbines voldoen aan de geldende productnormen. Op basis van de huidige kennis bestaat er overigens geen reden om aan te nemen dat de stoffen die zouden vrijkomen van de wieken van windturbines een reële bedreiging voor mens en milieu met zich kan meebrengen

waarvoor concrete maatregelen genomen moeten worden die verder gaan dan de huidige product- en andere normen (RvVb 18 juli 2024, RvVb-A-2324-0943).

- De bemaling, de mogelijke verontreinigingen van het bemalingswater en lozing worden besproken in de bemalingsnota. De bemalingsnota werd reeds toegevoegd aan het omgevingsloket, de effecten en conclusies worden besproken in de lokalisatienota in hoofdstuk 8.6.
- Infrason geluid werd ook reeds besproken in de lokalisatienota in hoofdstuk 15.3.
- De locatiekeuze en inpassing in de omgeving is uitvoerig besproken in hoofdstuk 6 van de lokalisatienota.
- De lokalisatienota beschrijft het alternatievenonderzoek in hoofdstuk 7, in hoofdstuk 7.2 wordt heel specifiek ingegaan op het alternatief van PV, en wordt aangegeven dat met enkel inzetten op PV niet aan de energiebehoeften zal kunnen voldaan worden en de site niet optimaal energetisch wordt ingevuld. Deze paragraaf werd specifiek voor het project bij Volvo Trucks uitgeschreven, aangezien deze vragen reeds tijdens het infomoment werden opgeworpen.

2) Normenkader niet rechtszeker – geluid

Punt 2, 16 en 17 van het bezwaar

Bezwaar: De beoordeling van het voorliggende project steunt op een normenkader waarvan de rechtsgeldigheid momenteel voorwerp uitmaakt van een procedure bij de Raad van State. Hierdoor ontbreekt de noodzakelijke rechtszekerheid en kan het project niet op een juridisch robuuste basis worden vergund.

[...]

Bezwaar: De geluidsbeoordeling op basis van dBA volgens Vlare II is ontoereikend, aangezien deze geen rekening houdt met laagfrequent en infrason geluid, noch met de impact daarvan op dieren. Bovendien wordt, gelet op het ontbreken van specifieke normering en het beperkte onderzoek, het voorzorgsprincipe onvoldoende toegepast.

[...]

Bezwaar: De gehanteerde geluidsbeoordeling is ontoereikend omdat zij geen rekening houdt met het intermitterend en fluctuerend karakter van windturbinegeluid, waardoor de reële hinder en impact op mens en dier worden onderschat.

Repliek:

In de lokalisatienota onder hoofdstuk 15 wordt specifiek ingegaan op de mogelijke geluidshinder, alsook in de geluidsstudie die afzonderlijk werd toegevoegd aan het omgevingsloket.

Het bezwaarschrift slaagt er niet in om op wetenschappelijk onderbouwde wijze de conclusies uit de geluidstudie te weerleggen. Het loutere feit dat er een andere zienswijze is met betrekking tot de richtwaarden voor windturbines neemt niet weg van het feit dat de aanvraag enkel aan de van toepassing zijnde normen getoetst dient te worden.

Op basis van de geluidsstudie en lokalisatienota blijkt dat voldaan wordt aan de richtwaarden vastgesteld door VLAREM II en dat de aanvraag bijgevolg vergunbaar is.

Bezwaarindiener bekritiseert deze richtwaardes voor windturbines door te stellen dat bijlage 2.2.1 bij VLAREM II, die de milieukwaliteitsnormen voor geluid in open lucht vaststelt, striktere grenzen bevat. Hiervoor verwijst hij concreet naar de normen voor agrarische gebieden, die bepaald zijn op 45 dB(A) overdag, 40 dB(A) 's avonds en 35 dB(A) 's nachts. Deze verschillen van de richtwaardes voor windturbines, waar een maximum van 48 dB(A) overdag en 43 dB(A) 's avonds en 's nachts geldt. De huidige richtwaarden voor windturbines werden overigens aan een plan-MER onderworpen waaruit is gebleken dat deze geen onaanvaardbare milieu- of

gezondheidseffecten zullen veroorzaken. De beroepen tot nietigverklaring van deze normen die waren ingediend bij de Raad van State werden recent verworpen in de arresten met nrs. 266.352, 266.349, 266.350 en 266.351 van 13 april 2026, zodat de normen thans ontegensprekelijk als definitief moeten worden beschouwd.

Bovendien is de vergunningverlenende overheid gehouden tot het toetsen van de aanvraag aan de normen die op het moment van de beoordeling van de aanvraag van kracht zijn. Het komt de vergunningverlenende overheid dan ook toe zijn eigen regelgeving toe te passen zonder dat het deze zelf aan de kant kan schuiven. Gegeven het bovenstaande kan de vergunningverlenende overheid in ieder geval geen toepassing maken van artikel 159 van de Grondwet, op basis waarvan onwettige normen door hoven en rechtbanken buiten toepassing kunnen gelaten worden.

De aanvraag respecteert de richtwaarden inzake geluid. Dit blijkt zeer duidelijk uit de lokalisatienota hoofdstuk 15 en de geluidsstudie.

*'Het specifiek geluid van de windturbines voor het project Volvo Trucks respecteert bij een maximaal bronvermogeniveau van 107,8 dB(A) (nominaal vermogen van 95%) te allen tijde de richtwaarden opgelegd door Vlarem tijdens de dagperiode.
Op basis van de berekeningen kunnen we besluiten dat, indien er een cumulatieve berekening wordt uitgevoerd met de operationele en vergunde windturbines in combinatie met de geplande windturbines van Eneco Wind Belgium te Gent, het Lsp bij een nominaal vermogen van 95% de richtwaarde tijdens de dagperiode respecteert. Het Lsp geproduceerd tijdens de avond- (19u tot 22u) en nachtperiode (22u tot 7u), kan de richtwaarden conform de sectorale milieuvorwaarden voor windturbines respecteren indien het brongeluid gereduceerd wordt.'*

In dit kader kan tevens gewezen worden op het feit dat, in tegenstelling tot hetgeen de bezwaarindiener lijkt aan te nemen, men in de rechtspraak en rechtsleer van het uitgangspunt vertrekt dat de VLAREM-regelgeving verordenend en voldoende precies is en afdoende waarborgen biedt om mogelijke geluids- of slagschaduw hinder te vermijden. In een arrest van 28 april 2022 (nr. [RvVb-A-2122-0701](#), Bols) zette de Raad voor Vergunningsbetwistingen in dat verband bijvoorbeeld het volgende uiteen:

"Te meer nu in de bestreden beslissing de sectorale voorwaarden VLAREM II worden opgelegd, mag ervan worden uitgegaan dat dit garanties biedt. Het omgekeerde voorhouden, is in essentie kritiek op de (effectiviteit van de) keuzes/plichten die in VLAREM II werden gemaakt/opgenomen, waarover de Raad niet kan oordelen. Bovendien is het naleven van de slagschaduwnormen een resultaatsverbintenis in hoofde van de aanvrager. De vermelde VLAREM regelgeving is verordenend en voldoende precies en biedt ter zake voldoende waarborgen dat de mogelijke hinderaspecten worden vermeden of verholpen. Als blijkt dat de mogelijke hinder tot een aanvaardbaar niveau kan beperkt worden, komt het bovendien enkel toe aan de exploitant en dus de tussenkommende partijen om te oordelen over de bedrijfseconomische opportuniteit van de aanvraag. De vergunningverlenende overheid kan en mag dit niet in zijn plaats doen. Op de vraag of de normen worden nageleefd zijn tot slot ook controles ingebouwd in de regelgeving en voorziet artikel 5.20.6.2.2 VLAREM II de nodige modaliteiten en vereisten."

Met betrekking tot de kritiek van bezwaarindiener dat bepaalde voorwaarden pas achteraf gecontroleerd en bijgestuurd zouden worden en dat hierdoor geen garantie is op het respecteren van de geluidnormen, kan verwezen worden naar een arrest van 8 september 2022

(nr. [RvVb-A-2223-0019](#), Amelinckx), waarin de Raad voor Vergunningsbetwistingen heeft benadrukt dat dit een kwestie van handhaving betreft:

“Met het invoeren van de sectorale normen voor slagschaduwhinder, zoals bepaald in artikel 5.20.6.2 van VLAREM II heeft de regelgever juist de grenzen vastgelegd waaronder, voor zover er voldaan wordt aan de normen, geen sprake is van onaanvaardbare hinder. Dit blijkt ook uit de artikelen 5.4.2 en 5.4.3 van het DABM. De opgelegde bijzondere milieuvoorwaarde vult de sectorale slagschaduwnormen aan (artikel 5.4.6 DABM) en moet samengelezen worden de verplichtingen voortkomende uit de sectorale normen zelf. Deze inhoudelijke verplichtingen worden door de verzoekende partijen niet bekritiseerd, terwijl het naleven van deze normen een kwestie van handhaving is en aan de tussenkommende partij geen vrijheid verleent in uitvoering ervan.”

VLAREM II voorziet niet in bijzondere verplichtingen die een exploitant in acht moet nemen in het kader van de geluidsnormen voor windturbines. Indien de exploitant kan aantonen dat de VLAREM II-normen gerespecteerd worden, kan een vergunningverlenende overheid dan ook volstaan met te verwijzen naar de voormelde normen om te besluiten dat de geluidshinder tot een aanvaardbaar niveau kan worden beperkt. De kritiek van bezwaarindiener heeft zodoende in ieder geval geen betrekking op de vergunbaarheid van het project.

Waar bezwaarindiener ten slotte stelt dat de geluidstudie rekening dient te houden met een zekere foutmarge, gaat hij voorbij aan het feit dat de geluidstudie opgesteld is vanuit een worstcasescenario, waarbij het geluidsdrukniveau op elke locatie steeds downwind ('meewind') van elke turbine naar elke ontvangerspositie berekend wordt. Met andere woorden, de geluidstudie houdt wel degelijk rekening met een foutmarge.

3) Real-time monitoring

Bezwaar: Er ontbreekt een effectief systeem voor real-time monitoring van milieueffecten, waaronder geluidsemisies en slagschaduw. De aanvrager dient een transparant, continu en digitaal toegankelijk monitoringsysteem te voorzien, zodat omwonenden en toezichthouders de naleving van geluids- en schaduwnormen kunnen verifiëren en handhaven.

Repliek:

Hoewel transparantie en vertrouwen in de naleving van vergunningsvoorwaarden belangrijke aandachtspunten zijn, wenst de aanvrager te benadrukken dat een dergelijk real-time monitoringsysteem geen wettelijke vereiste vormt binnen het geldende Vlaamse regelgevend kader.

De beoordeling van geluids- en slagschaduwhinder gebeurt conform de toepasselijke bepalingen van **VLAREM II en het Omgevingsvergunningsdecreet**, op basis van gevalideerde berekeningsmodellen, worst-case-scenario's en vooraf vastgelegde vergunningsvoorwaarden. Deze aanpak is gangbaar en aanvaard in de Vlaamse vergunningenpraktijk voor windturbines.

Wat slagschaduw betreft, zal het project worden uitgerust met een verplicht **automatisch stilstandstelsel** dat beantwoordt aan de geldende normen. Dit systeem registreert de effectieve stilstanden en garandeert dat de grenzen inzake slagschaduwhinder niet worden overschreden, onafhankelijk van manuele tussenkomst. De stilstanden worden systematisch gelogd en het logboek kan worden opgevraagd tijdens de exploitatie.

Wat geluid betreft, geldt dat de naleving van de **toepasselijke geluidsnormen** kan en zal dit **in de windturbine worden ingeprogrammeerd** op basis van de voorwaarden in de beslissing.

Tijdens exploitatiefase wordt het geluidsniveau gecontroleerd door de bevoegde toezichthoudende instanties, onder meer via gerichte metingen in het begin van exploitatie. Het bestaan van een real-time publiek toegankelijk controlesysteem is hiervoor geen noodzakelijke voorwaarde en zou ook niet bijdrage tot een andere of betere naleving van de vergunningsvoorwaarden.

Onverminderd het voorgaande staat de aanvrager open voor een algemeen meldpunt bij klachten of vragen. Het bezwaar kan om deze redenen niet aanleiding geven tot de vaststelling dat de aanvraag onvolledig of ontoereikend zou zijn.

4) Opmerkingen over natuur in het bezwaar:

- a. Geen rekening gehouden met toekomstige waarde van het wonderwoud
- b. Impact heraanplant niet voldoende meegenomen
- c. Cumulatieve effecten
- d. Avoidance factor
- e. Impact snelheid tip
- f. Rechtspraak Frankrijk
- g. Effecten op dieren en intermitterend geluid

Repliek:

De bezwaarindiener bekritiseert de natuurstudie en de beschrijving van de effecten op natuur. In de natuurstudie worden bovenstaande punten echter wel gedetailleerd besproken. Met betrekking tot de bijlagen van de natuurstudie wenst de aanvrager te verwijzen naar §3.1 van deze nota. Deze zijn in PIV3 toegevoegd waardoor het bezwaar voor de cumulatieve effecten, de avoidance factor en de impact van de snelheid van de tip van de wieken duidelijk moeten zijn.

Er is rekening gehouden met het wonderwoud in de natuurstudie (bv. §6.3.1. & §8.4.2 van de natuurstudie). De soorten die hier aanwezig zijn worden ook besproken en de effecten worden als niet significant beschouwd. Voor het agrarische gebied dat doorkruist wordt door de hoogspanningslijn, zijn geen ontwikkelingsplannen gekend voor het wonderwoud bij de aanvrager. Bijgevolg kan er geen rekening gehouden worden met toekomstige waarde van het wonderwoud.

Voor het bepalen van de noodzaak tot het verwijderen van de bomen werd een transportstudie uitgevoerd. De transportstudie dient om te kunnen inschatten hoe de onderdelen geleverd zouden worden om zodoende zo weinig mogelijk bomen te kappen. Op die manier zorgt de aanvrager voor een zo klein mogelijke impact voor een installatie van algemeen belang die indirect een positieve invloed heeft op natuur, biodiversiteit en het klimaat.

Een vergunningverlenende overheid is enkel gehouden te toetsen aan de van kracht zijnde regelgeving. Welke regelgeving in Nederland, Zweden of in dit geval Frankrijk van toepassing is, is dan ook irrelevant bij de beoordeling van de vergunbaarheid van de voorliggende aanvraag.

Bezwaarindiener stelt dat er onvoldoende is nagegaan of gemotiveerd wat het effect is van Intermittend en infrason geluid en de mogelijke effecten daarvan op dieren.

Eerst en vooral wenst de aanvrager te wijzen op het feit dat de loutere omstandigheid dat windturbines geluid veroorzaken geen afdoende reden betreft om een aanvraag te weigeren. Van zodra uit een bij de aanvraag gevoegde geluidstudie blijkt dat het project, desnoods via het opleggen van milderende maatregelen, aan de VLAREM II-normen voldoet, dan komt het project principieel voor vergunning in aanmerking. Bovendien moet ook worden gewezen op de verordenende werking van de VLAREM II-

normen. In dat verband kan evenwel worden verwezen naar hetgeen hierboven reeds werd uiteengezet en in het bijzonder de inhoud van de bij de aanvraag gevoegde geluidstudie.

Bezwaarindiener slaagt er nergens in zijn bezwaarschrift in om op wetenschappelijk onderbouwde wijze de conclusies uit de geluidstudie te weerleggen. Het loutere feit dat hij een andere zienswijze heeft met betrekking tot de richtwaarden voor windturbines neemt niet weg van het feit dat de aanvraag enkel aan de van toepassing zijnde normen getoetst dient te worden. Vastgesteld dient te worden dat voldaan wordt aan de richtwaarden vastgesteld door VLAREM II en dat de aanvraag bijgevolg vergunbaar is.

Dezelfde vaststelling geldt voor de opmerking van bezwaarindiener met betrekking tot laagfrequent geluid. Desondanks besteedt de aanvraag wel degelijk aandacht aan dit fenomeen. Dit blijkt onder meer uit de lokalisatienota, waarin het volgende is opgenomen (§15.3):

“Laagfrequent geluid daarentegen kan door sommige mensen wel waargenomen worden. Dit bevindt zich in het frequentiegebied tussen 20 Hz en 160 Hz. Deze geluiden kan het menselijk oor nog waarnemen, maar de gemiddelde mens is er weinig gevoelig voor. Er moet al relatief veel geluidsenergie aanwezig zijn in die frequenties vooraleer het oor deze kan waarnemen. De frequenties vanaf 50 Hz worden wel meegenomen in de berekeningen en bij de beoordeling volgens de Vlarem II wetgeving. Lagere frequenties worden niet mee beoordeeld, maar het relevante deel van het laagfrequent geluid (vanaf 50 Hz tot 160 Hz) wordt dus wel mee beoordeeld.”

En:

“Op de windturbine zullen afhankelijk van het gekozen type serrations bevestigd worden, dit zijn kleine zaagtandjes die op de uiteinden en achterzijden van de rotorbladen gezet worden. Serrations hebben een dubbel positief effect: ze dempen het rotorgeluid van windturbines op twee verschillende vlakken. Ten eerste kunnen serrations het geluidsniveau met een paar decibel reduceren. Daarnaast wijzigen de kammen ook het geluidsspectrum en verminderen daarbij vooral lagere frequenties zodat het infra en laagfrequent geluid minder ver draagt.”

Tot slot bekritiseert de bezwaarindiener het effect van mogelijk stress op dieren en intermitterend geluid. Wat betreft de effecten op andere dieren zoals runderen verwijst de aanvrager naar het rapport van INBO ‘EFFECTEN VAN WINDTURBINES OP VOGELS EN VLEERMUIZEN IN VLAANDEREN’. Hierin staat het volgende:

“Het is wetenschappelijk gezien algemeen erkend dat windturbines een negatief effect kunnen hebben op vogels en vleermuizen [...] met name door mortaliteit (directe of indirecte sterfte) en verstoring. [...]

Uit het klein aantal studies, vaak ook met methodologische beperkingen, kunnen we momenteel niet stellen dat windturbines in Vlaanderen belangrijke effecten kunnen veroorzaken op populaties van landzoogdieren (uiteraard met uitzondering van vleermuizen).”

Hieruit volgt dat INBO van mening is dat er momenteel geen belangrijke effecten bij landzoogdieren zoals runderen verwacht worden ten gevolge van windturbines.

Om bovenstaande redenen is het bezwaar ongegrond.

4.3 BEZWAAR NAMENS VERZOEKERS

Onder de uitgebrachte bezwaren zit 1 een bezwaar dat door een jurist werd ingediend, vermoedelijk namens Goed Nabuurschap Oostakker (GNO vzw). De reactie op de opgeworpen argumenten in dit bezwaar, is ook van toepassing op een groot aantal andere bezwaren. Hieronder worden de bezwaren/hoofdargumenten kort samengevat.

Hoofdargumenten

1. Strijd met goede ruimtelijke ordening (VCRO) – stedenbouwkundige voorschriften
 - 1.1. Megaturbines (225 m) op zeer korte afstand van woongebied
 - 1.2. Geen afdoende buffering tussen industrie en wonen
 - 1.3. Ruimtelijke draagkracht van gebied is reeds overschreden
 - 1.4. Slagschaduw, geluid, lichthinder en visuele impact zijn structureel
2. Gebrekkige MER-screening (essentieel)
 - 2.1. Geluidsstudie gebaseerd op verkeerd of kleiner turbintype
 - 2.2. Werkelijke worst-case niet onderzocht
 - 2.3. Geen betrouwbare cumulatieve analyse
 - 2.4. Volgens rechtspraak = equivalent aan ontbreken MER-screening
3. Ongeschikte buffering en zonevreemde ingrepen
 - 3.1. Aanleg wadi in bufferzone en agrarisch gebied is stedenbouwkundig strijdig
 - 3.2. Bufferzone vervult geen echte bufferfunctie meer
4. Natuurtoets faalt – bindend negatief ANB-advies
 - 4.1. Ontbrekende telrapporten en mortaliteitsberekeningen
 - 4.2. Onvoldoende beoordeling vogel- en vleermuissterfte
 - 4.3. Agentschap Natuur en Bos geeft ongunstig advies o.b.v. voorzorgsbeginsel
5. Waterhuishouding & PFAS – strijd met Waterwetboek
 - 5.1. Bemalingswater bevat nikkel, cadmium en PFAS
 - 5.2. Geen aparte vergunning voor waterzuivering aangevraagd
 - 5.3. Verbod op achteruitgang waterkwaliteit (Kaderrichtlijn Water, Weser-arrest) geschonden
6. Strijd met goede ruimtelijke ordening (VCRO)
 - 6.1. Visuele impact onderschat en misleidend voorgesteld
 - 6.2. Gebrek preventieve zekerheid & Geluid en slagschaduw niet vooraf beheersbaar
 - 6.3. Lichtreflectie op wieken
 - 6.4. Afstand tot woongebied
 - 6.5. Gezondheid
7. Pro memorie
 - 7.1. Lopende vergunningsaanvraag voor oude turbines creëert risico op cumulatie van 5 turbines
 - 7.2. Geschiedenis klachten --> strijd met ruimtelijke ordening & draagvlak

Repliek

Ten eerste wenst de aanvrager te benadrukken dat de meeste, aangehaalde argumenten reeds in de lokalisatienota of de betrokken studie zijn besproken. Hierin wordt repliek gegeven op enkele van de argumenten uit het bezwaar:

1) Buffer binnen industriegebied

Zoals aangegeven in de lokalisatienota in §6.6 is de inplanting van de windturbine WTN2 is volgens het gewestplan gelegen in industriegebied, er is geen RUP of BPA dat de bestemming van de locatie van de windturbine WTN2 en aanhorigheden wijzigt. Conform Art. 7.2.0 van het Inrichtingsbesluit omvatten industriegebieden een bufferzone.

“De breedte en de aanleg van de bufferzone is afhankelijk van de oppervlakte en de vorm van het industriegebied zelf, van de aard van de industrieën, van de eigenlijke hinderlijkheid ervan en van de bestemming van de aanpalende gebieden. [...] Richtinggevend kunnen worden vooropgesteld : 15 m voor ambachtelijke bedrijven; 25

m voor milieubelastende bedrijven; 50 m voor vervuillende industrie. Wanneer zij palen aan woongebieden moeten deze breedten vergroot en zelfs verdubbeld worden.”

Het industriegebied ter hoogte van WTN2 werd uitgebreid via het GRUP 'Afbakening grootstedelijk gebied Gent' (2014), de aanpalende agrarische zone werd gewijzigd naar 'Gemengd regionaal bedrijventerrein (GRB)' (deelplan 18). De rand van het industriegebied zoals aangegeven op het gewestplan ter hoogte van WTN2 paalt aan gebied bestemd voor Gemengd regionaal bedrijventerrein (GRB). Op basis van de typevoorschriften voor GRB zijn windturbines toegelaten. Binnen het GRUP zijn zones aangeduid die als buffer voorzien dienen te worden. Op basis van de situering van de windturbine midden in het industriegebied en aanpalend GRB en op basis van de afstand tot de bufferzones kan besloten worden dat de windturbine de bufferzone niet aantast of beperkt.

Bovendien is op het terrein van Volvo Trucks effectief een buffer voorzien. In het zuiden op de parking grenzend aan de Drieselstraat is een groene zone met hoogstammige bomen voorzien. Deze vormt een buffer t.o.v. het woongebied aan de N70 (een druk gebruikte gewestweg). Vervolgens is langsheen de Drieselstraat ook steeds een bomen rij voorzien. Voor het grootste deel zelfs aan 2 zijden van de weg met een gracht. Op verschillende plaatsen is er zelfs een 2^e bomenrij aan de zijde van Volvo Trucks. De breedte varieert bijgevolg rond de 20-25 m. Gezien de ligging in 'Gemengd regionaal bedrijventerrein' en 'Industriegebieden' en niet 'industriegebieden voor milieubelastende industrieën' is een buffer van 15 m van toepassing.

De toetsing aan de stedenbouwkundige voorschriften werd verder aangevuld in de lokalisatienota PIV3. Argumenten over de ruimtelijke ordening komen terug in de repliek onder punt 6.

- 2) De bezwaarindiener stelt dat de **geluidsstudie** foutief werd berekend en dat daardoor ook de MER-screening, meer bepaald de selectie en beoordeling van de relevante windturbines, onjuist zou zijn uitgevoerd. Deze stelling kan niet worden gevolgd.

De geluidsstudie werd opgesteld door een erkend deskundige en uitgevoerd conform de voorgeschreven methodologieën, normen en richtlijnen. Daarbij werd expliciet uitgegaan van worst-case-scenario's, zoals toegelicht in hoofdstuk 15 van de lokalisatienota en verder uitgewerkt in de geluidsstudie zelf.

Zo werd in de berekeningen aangenomen dat de wind even sterk uit alle richtingen waait, terwijl dit in de praktijk niet het geval is. Deze benadering leidt tot een conservatieve inschatting van de geluidsimpact. Daarnaast werd gerekend met de minimale masthoogte, aangezien de geluidsbron zich in dat geval het dichtst bij het maaiveld en de omliggende woningen bevindt. Dit vormt eveneens een worst-case-aanname. In werkelijkheid kan bij een grotere masthoogte een andere spreiding optreden, maar de gehanteerde keuze resulteert bewust in een overschatting van het potentiële geluidseffect.

Op die manier werd het maximaal te verwachten geluidsniveau representatief en betrouwbaar bepaald. De stelling dat op grotere hoogte het geluid minder zou afnemen met de afstand is in deze context dan ook niet relevant, aangezien de berekeningen reeds vertrekken van de meest ongunstige bronpositie ten opzichte van de receptorpunten. Voor windturbines met een grotere masthoogte en dus een grotere afstand tot de receptors, kan redelijkerwijze worden gemotiveerd dat zij zeker aan de geldende richtwaarden en normen voldoen. De effecten van laagfrequent geluid staan beschreven in hoofdstuk 15.3 van de lokalisatienota.

Op basis van bovenstaande motivatie blijkt dat de berekeningswijze correct is en bijgevolg de MER-screening op een correcte manier is uitgevoerd.

- 3) In het derde bezwaar stelt de bezwaarindiener dat het uitbreiden van de wadi (handeling R02) niet bestemmingsconform is. Windturbine WTN2 bevindt zich niet in overstromingsgevoelig gebied, waardoor er conform de hemelwaterverordening enkel de nodige infiltratieoppervlakte dient voorzien te worden en niet noodzakelijk ook moet uitgegraven worden. Deze uitgraving was in PIV1 en PIV2 nog voorzien, via de handeling R02. Om onnodige uitgravingen van de bodem te vermijden, wordt de infiltratiezone voor WTN2 voorzien ter hoogte van de bestaande wadi en groenzone, zonder ingreep in de bodem. Het hemelwater infiltreert via de bestaande afwatering op natuurlijke wijze ter hoogte van de bestaande wadi en groenzone. De infiltratiezone staat aangegeven op de stedenbouwkundige plannen en is niet vergunningsplichtig. De plannenset, beschrijvende nota (B26) en de lokalisatienota werden hierop aangepast. De archeologienota waarvan akte werd genomen betreft een worst-case onderzoek en werd niet aangepast, de geformuleerde maatregelen in de archeologienota ter hoogte van de wadi zijn niet langer relevant.
- 4) Het vierde bezwaar betreft een vermeende schending van het **natuurdecreet** en het ongunstige advies van het Agentschap voor Natuur en Bos. Naar aanleiding van dit advies werd het dossier aangevuld (zie §3.1). In de nieuwe projectinhoudversie (PIV3) werden de ontbrekende bijlagen toegevoegd en werd de natuurstudie uitgebreid met bijkomende toelichtingen, conform de opmerkingen en vragen van ANB. Deze aanvullingen zijn in de documenten duidelijk aangeduid en geaccentueerd. Met deze bijkomende informatie beschikt de adviesinstantie over een volledig dossier, waardoor een inhoudelijke en correcte herbeoordeling mogelijk is.
- 5) Het vijfde bezwaar betreft het gebrek aan **rubriek 3.6** voor een afvalwaterzuiveringsinstallatie voor de zuivering van het PFAS gehalte. Zonder een vergunning voor deze installatie, is het volgens het bezwaar niet mogelijk de kwaliteitsdoelstelling van het ontvangende waterlichaam te realiseren voor wat PFAS betreft. Verder vermeldt het bezwaar *'Geen bewezen behoud van de kwaliteit van het oppervlaktewater'*.

Zoals aangegeven in §8.6.1 voorziet de Grondwatertrein die in werking trad op 8 april 2025 in een aparte rubriek voor de lozing van bemalingswater afkomstig van een bemaling ingedeeld in rubriek 53.1, 1°, 53.2 of 53.5. Wanneer de rubriek 3.8 wordt aangevraagd, is het toepassen van een afvalwaterzuiveringsinstallatie automatisch inbegrepen. De lozing van het bemalingswater voldoet aan de voorwaarden van de **uitzonderingsbepaling b)** zoals opgenomen in de VLAREM-reglementering inzake bemalingswater voor rubriek 3.8:

'het, al dan niet via een afvalwaterzuiveringsinstallatie, lozen van bemalingswater dat geen gevaarlijke stoffen bevat als vermeld in bijlage 2C, die bij dit besluit is gevoegd,

- *in concentraties die hoger zijn dan tien keer de toetsingswaarden, vermeld in artikel 4.2.9.1, §3, 4°, van dit besluit,*
- *met een maximaal debiet van 1000 m³ per dag bij een bemaling*
- *met een duur van maximaal zes maanden;'*

Deze beoordeling is uitgewerkt en onderbouwd in hoofdstuk 3.7 van de bemalingsnota. Op basis hiervan is de lozing niet-indelingsplichtig. Rubriek 3.6 is geenszins van toepassing.

Aangezien rubriek 3.8 en bij uitbreiding uitzonderingsbepaling b een afvalwaterzuiveringsinstallatie mogelijk maken en gezien de motivatie in de bemalingsnota kan er wel geconcludeerd worden dat de voorziene lozing het behoud van de kwaliteit van het oppervlaktewater respecteert. Het bezwaar kan dan ook niet leiden tot de conclusie dat de aanvraag onwettig of onvoldoende onderbouwd is.

- 6) Als laatste bezwaar stelt de bezwaarindiener dat het project niet voldoet aan de goede ruimtelijke ordening. Deze afweging werd uitvoerig gemaakt en gedocumenteerd in de

lokalisatienota, in het bijzonder in hoofdstuk 6, waarin de keuze van de locatie en de ruimtelijke inpassing van het project worden gemotiveerd in relatie tot de bestaande industriële context en de omliggende bestemmingen.

Wat de **geluids- en slagschaduweffecten** betreft, blijkt uit de studies dat deze effecten beheersbaar zijn binnen de geldende normen. Daarbij zijn net het gebruik van **structurele milderende maatregelen** zoals automatisch gestuurde geluidsreductie en stilstandsregeling bij slagschaduw de garantie voor het beperken van de hinder. Deze systemen zijn vooraf geprogrammeerd, functioneren autonoom en waarborgen dat de hinder binnen aanvaardbare perken blijft, wat essentieel is voor de beoordeling van het woon- en leefklimaat.

Het **visuele aspect** van het project werd onderzocht in hoofdstuk 14 van de lokalisatienota. In dit kader werden 18 visualisaties opgemaakt vanuit relevante standpunten, waaronder vanuit de omgeving van de dichtstbijzijnde woningen. Deze visualisaties zijn representatief voor de beoogde situatie en laten toe de ruimtelijke impact van de windturbines correct te beoordelen. De stelling van de bezwaarindiener dat de visualisaties foutief of onjuist zouden zijn, wordt niet nader onderbouwd en kan bijgevolg niet worden gevolgd. De gehanteerde methodiek en standpunten zijn conform de gangbare praktijk en bieden een voldoende realistisch beeld van de toekomstige situatie.

Wat betreft **lichtreflectie**, wordt in hoofdstuk 4.5.3 van de lokalisatienota verduidelijkt dat de wieken worden voorzien van een niet-reflecterende coating, waardoor hinder door zonreflectie tot een minimum wordt beperkt. Deze maatregel draagt bij tot de visuele en landschappelijke integratie van het project.

Gelet op het voorgaande kan worden geconcludeerd dat het project, rekening houdend met de aard en ligging van de site, de voorziene mitigaties en de onderzochte effecten, **verenigbaar is met de goede ruimtelijke ordening**. Het bezwaar is dan ook ongegrond.

7) Pro Memorie

a. Vergunning van onbepaalde duur – 5 operationele winturbines

'Een omgevingsvergunning geldt voor onbepaalde duur en kent geen vervaldatum. Dat betekent m.a.w. dat indien de aanvrager beide vergunningen bekomt, er een vergunning is voor 5 windturbines op de site en dat de exploitant gerechtigd is deze beide vergunningen geheel of partieel uit te voeren. Een louter verklaring op het loket verhindert dit niet. Desgevallend is er sprake van een vergunning situatie die niet is voorafgegaan door een screening van de cumulatieve effecten ervan op vlak van geluid, slagschaduw, visuele impact, lichthinder, enz..'

Een omgevingsvergunning wordt in beginsel afgeleverd voor onbepaalde duur. De bezwaarindiener wijst er terecht op dat, louter juridisch gezien, het gelijktijdig bestaan van meerdere geldige vergunningen op dezelfde site aanleiding kan geven tot een cumulatieve vergunningssituatie.

De aanvrager wenst evenwel te verduidelijken dat het gelijktijdig exploiteren van vijf windturbines op de site geenszins zal gebeuren. Dit is bovendien noch technisch wenselijk of operationeel interessant. De aanvraag kadert expliciet in een repowering-strategie, waarbij bestaande windturbines worden vervangen door een beperkter aantal performantere exemplaren. Deze doelstelling wordt duidelijk uiteengezet in de lokalisatienota en werd ook op het omgevingsloket toegelicht. Onder 'omschrijving voorwerp' op het omgevingsloket staat daarom ook het volgende:

'Deze omgevingsvergunningsaanvraag behandelt de bouw en exploitatie van 2 nieuwe windturbines van Eneco (WTN1 & WTN2) samen met de bijhorende

middenspanningscabines en kabels op de terreinen van Volvo trucks te Gent en de afbraak van de 3 bestaande windturbines van ENGIE (VT WT1, VT WT2 & VT WT3).'

De afbraak maakt effectief onderdeel uit van onderhavige aanvraag, waarbij ook de effecten van de afbraak werden meegenomen in de relevante studies (zie bijvoorbeeld sloopopvolgingsplan en het aantal transporten). In hoofdstuk 4 (§4.1) van de lokalisatienota in PIV2 werd reeds toegelicht hoe de afbraak en opbouw van de windturbines op elkaar zullen worden afgestemd:

Parallel aan deze aanvraag loopt een afzonderlijke procedure tot hernieuwing van de omgevingsvergunning voor de drie bestaande windturbines op naam van Electrabel, zodat de exploitatie verzekerd blijft conform de huidige wettelijke bepalingen en normen, los van de beoordeling van onderhavige aanvraag voor repowering. Het voorwerp van de huidige vergunningsaanvraag is dus te onderscheiden van de hernieuwingsaanvraag. Eenmaal de bestaande windturbines worden ontmanteld met het oog op de exploitatie van de nieuwe windturbines, zal het voorwerp van de omgevingsvergunning voor de bestaande (oude) windturbines vervallen. [...]

Op geen enkele manier zullen de 2 projecten gelijktijdig operationeel zijn. De 3 windturbines worden eerst afgebroken vooraleer de 2 nieuwe windturbines operationeel worden. Hierbij is het belangrijk op te merken dat de afbraak van de bestaande windturbines zo laat als mogelijk in het bouwproces zal plaatsvinden zodat de productie van hernieuwbare energie maximaal behouden blijft tijdens de overgangsfase.

Bovendien is een gelijktijdige exploitatie van zowel de bestaande als de nieuwe windturbines technisch ongunstig, aangezien de onderlinge afstand tussen de turbines onvoldoende is om aerodynamische interacties en turbulentie te vermijden. Dit zou leiden tot rendementsverlies, verhoogde mechanische belasting en bijgevolg grote kosten, wat ook niet in het belang van de aanvrager is.

Het door de bezwaarindiener geschetste scenario is derhalve louter theoretisch. Indien nodig kan dit bovendien afdoende worden ondervangen door het opleggen van een expliciete vergunningsvoorwaarde, waarbij de exploitatie van de nieuwe windturbines wordt gekoppeld aan de effectieve buitengebruikstelling of ontmanteling van de bestaande installaties. Op die manier wordt elke ongewenste cumulatieve exploitatie uitgesloten en ontstaat geen situatie waarbij niet-onderzochte cumulatieve effecten zouden optreden.